

Alueiden komitean lausunto aiheesta ”Kaupparekistereiden yhteenliittäminen”

(2010/C 267/06)

ALUEIDEN KOMITEA

- muistuttaa oleellisesta roolistaan. Komitea on paikallis- ja alueviranomaisten intressien edustajana esittänyt aikaisemmissa lausunnoissaan eri vaihtoehtoja ja vaihtoehtoisia ratkaisuja sisämarkkinoiden toimivuuden, avoimuuden ja tiedonvaihdon edistämiseksi sekä hallintotaakan keventämiseksi paikallisella ja alueellisella tasolla.
- pitää rajatylittäviä kaupparekistereitä ensisijaisen tärkeinä sisämarkkinoiden toiminnan takaamiseksi, sillä ne tarjoavat luotettavia ja ajankohtaisia tietoja kaupallisiin tarkoituksiin sekä edistävät kaikissa jäsenvaltioissa toimivien osapuolten oikeussuojan parantamista.
- toteaa, että tiedon saanti rajatylittävistä sulautumisista, yrityksen kotipaikan siirrosta tai sivuliikkeen perustamisesta toiseen jäsenvaltioon on sisämarkkinoiden sujuvan päivittäisen toiminnan perusedellytys.
- korostaa, että jos rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle on olemassa este, niin se on ennemminkin yleiseurooppalaisen sähköisen tunnistusvälineen, esimerkiksi EU:n sähköisen henkilökortin, puuttuminen, sillä se mahdollistaisi sähköisen allekirjoituksen laillistamisen ja sen vastavuoroisen tunnustamisen. Yleiseurooppalainen sähköinen tunnistusväline olisi kaupparekistereiden yhteenliittämisen tärkeimpiä lähtökohtia, ja myös sen luomista tulisi kiirehtiä.

Esittelijä:	Uno Silberg (EE, EA), Kosen kunnanvaltuuston jäsen
Viiteasiakirja:	Vihreä kirja – Kaupparekistereiden yhteenliittäminen KOM(2009) 614 lopullinen

I POLIITTISET SUOSITUKSET

ALUEIDEN KOMITEA

Taustaa

- pitää tervetulleena Euroopan komission vihreää kirjaa ”Kaupparekistereiden yhteenliittäminen”.
- on tyytyväinen siihen, että Euroopan komissio pyytää kaupparekistereiden yhteenliittämistä käsittelevässä vihreässä kirjassaan sidosryhmiä esittämään näkemyksensä aiheesta.
- muistuttaa alueiden komitean oleellisesta roolista. Komitea on paikallis- ja alueviranomaisten intressien edustajana esittänyt aikaisemmissa lausunnoissaan eri vaihtoehtoja ja vaihtoehtoisia ratkaisuja sisämarkkinoiden toimivuuden, avoimuuden ja tiedonvaihdon edistämiseksi sekä hallintotaakan keventämiseksi paikallisella ja alueellisella tasolla.
- yhtyy Euroopan komission kantaan, jonka mukaan kaupparekistereillä ⁽¹⁾ on tärkeä asema: niihin rekisteröidään, niiden avulla selvitetään ja niissä säilytetään yritystietoja, joita ovat esimerkiksi yhtiön oikeudellinen muoto, kotipaikka, pääoma ja oikeudelliset edustajat. Lisäksi yritystiedot saatetaan niiden kautta julkisesti saataville.
- yhtyy Euroopan komission käsitykseen siitä, että kaupparekisterien välistä ylikansallista yhteistyötä vaaditaan nimenomaisesti ylikansallisia sulautumisia koskevassa direktiivissä ⁽²⁾, eurooppayhtiön (SE) säännöissä ⁽³⁾ ja eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöissä ⁽⁴⁾.
- katsoo, että vaikka peruspalveluiden vähimmäisstandardit on määritelty eurooppalaisin säännöksin, kaupparekisterit voivat tarjota eri jäsenvaltioissa erilaisia lisäpalveluita. Samalla yritykset laajentavat toimintaansa yhä enemmän valtioiden rajojen yli, ja niillä on näin mahdollisuus rekisteröityä yhteen jäsenvaltioon ja toimia osittain tai kokonaan toisessa jäsenvaltiossa. Tämä on lisännyt yrityksiä koskevan rajatylittävän avoimen tiedonsaannin kysyntää.

⁽¹⁾ ”Kaupparekisterillä” tarkoitetaan vihreässä kirjassa kaikkia ensimmäisen yhtiöoikeusdirektiivin (direktiivi 68/151/ETY) 3 artiklassa tarkoitettuja keskus-, kauppa- ja yhtiörekistereitä.

⁽²⁾ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2005/56/EY, annettu 26. lokakuuta 2005, pääomayhtiöiden rajatylittävistä sulautumisista (EUVL L 310, 25.11.2005, s. 1).

⁽³⁾ Asetus (EY) N:o 2157/2001, annettu 8. lokakuuta 2001, eurooppayhtiön (SE) säännöistä (EYVL L 294, 10.11.2001, s. 1).

⁽⁴⁾ Asetus (EY) N:o 1435/2003, annettu 22. heinäkuuta 2003, eurooppaosuuskunnan (SCE) säännöistä (EUVL L 207, 18.8.2003, s. 1).

7. korostaa, että vaikka yrityksestä on saatavissa tietoja siinä maassa, jossa se on rekisteröity, näiden tietojen hankkimiselle toisesta jäsenvaltiosta käsin on usein teknisiä, oikeudellisia, kielellisiä ja muita esteitä.

8. katsoo, että pelkästään vapaaehtoinen kaupparekistereiden välinen yhteistyö ei ole riittävää, ja että siksi on varmistettava rekistereiden entistä tehokkaampi rajatylittävä yhteistyö. Erityisen tärkeää on taata yhteistyön puitteissa kaupparekistereihin tallennettujen tietojen asianmukainen maanlaajuinen saatavuus sekä huolehtia kyseisten tietojen avoimuudesta, oikeusvarmuudesta ja luotettavuudesta.

9. painottaa, että nykyisessä finanssikriisissä korostuu jälleen kerran avointen rahoitusmarkkinoiden merkitys. Pyrkimys parantaa ajankohtaisten ja virallisten ja luotettavien yritystietojen saatavuutta voidaan talouden elyvyyttämisen yhteydessä nähdä keinona palauttaa luottamus markkinoihin kaikkialla Euroopassa.

Keskeiset viestit

10. pitää rajatylittäviä kaupparekistereitä ensisijaisen tärkeinä sisämarkkinoiden toiminnan takaamiseksi, sillä ne tarjoavat luotettavia ja ajankohtaisia tietoja kaupallisiin tarkoituksiin sekä edistävät kaikissa jäsenvaltioissa toimivien osapuolten oikeussuojan parantamista.

11. toteaa, että yritysten liikkuvuuden lisääminen on erittäin tärkeää talouskasvun kannalta ja suosittaa siksi, että pannaan toimeen täysin yhdenmukainen järjestelmä, joka takaa tiedon tasapuoliseen saatavuuden koko Euroopan unionissa.

12. toteaa, että tiedon saanti rajatylittävistä sulautumisista, yrityksen kotipaikan siirrosta tai sivuliikkeen perustamisesta toiseen jäsenvaltioon on sisämarkkinoiden sujuvan päivittäisen toiminnan perusedellytys.

13. arvostaa vapaaehtoisen järjestelmän osanottajien pyrkimyksiä luoda tehokas foorumi tietojen vaihdolle, mutta pyytää kuitenkin Euroopan komissiota esittämään lainsäädännölliset puitteet kaupparekistereiden eurooppalaiselle yhteistyölle, jotta toiminnassa oleva vapaaehtoinen järjestelmä voidaan korvata täysin yhdenmukaisella tieto- ja viestintäteknikkaan pohjautuvalla rekisterillä.

14. muistuttaa pk-yritysten merkittävästä roolista Euroopan taloudessa ja kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään yksityisen eurooppayhtiön säännöt, jotka yhdessä kaupparekistereiden yhteenliittämiseen tähtäävän tehokkaan järjestelmän kanssa helpottaisivat pk-yritysten kasvua yhtenäismarkkinoilla.

15. kehottaa luomaan virtuaalisen eurooppalaisen kaupparekisterin keskinäiseen yhdenmukaisuuteen perustuvien innovatiivisten tietoteknisten ratkaisujen avulla.

16. katsoo tarpeelliseksi tarkistaa asiaan liittyviä yhtiöoikeusdirektiivejä, jotta niiden määräykset voitaisiin sopeuttaa nykyisiin saatavilla oleviin teknisiin välineisiin ja erityisesti tietotekniikka-järjestelmien käyttöön.

17. yhtyy komission kantaan, jonka mukaan on joka tapauksessa järkevää, että kaupparekistereiden yhteenliittämisessä tukeudutaan merkittävästi ennen kaikkea eurooppalaisen kaupparekisteripalvelun (*European Business Register – EBR*) ja BRITE-hankkeen puitteissa jo toteutettuihin toimiin. Mitä tulee verkoston kaupparekisterien välistä, menettelyjä koskevaa yhteistyötä säätelevään osaan (sulautumiset, kotipaikan siirrot, sivuliikkeet), lienee yhdyttävä komission kantaan, jonka mukaan kaikkein helpointa on rakentaa järjestelmä meneillään olevan BRITE-hankkeen perustalle.

Ehdotukset

18. muistuttaa, että Euroopan tuomioistuimen kymmenen viime vuoden oikeuskäytäntö (etenkin asiat *Centros* [C-212/97], *Überseering* [C-208/00] ja *Inspire Art* [C-167/01]) on avannut mahdollisuuden yhtiöiden rajatylittävälle toiminnalle sekä kotipaikan siirtämiselle.

19. korostaa, että tätä oikeutta ei ole käytännössä monissa tapauksissa taattu. Syynä ei kuitenkaan ole ensisijaisesti kaupparekisterien välisten yhteyksien puute, vaan se, että jäsenvaltioiden sisäinen, yhtiöiden toimintaa ja rekisteröintiä koskeva lainsäädäntö ei tue kotipaikan siirtoa toiseen maahan eikä muita rajatylittäviä toimia. EU:n lainsäädännössä ei myöskään vaadita selkeästi tällaisia säännöksiä.

20. katsoo, että pelkkä kaupparekistereiden yhteenliittäminen ei ratkaise ongelmaa, vaan sitä varten tulisi luoda yhtiöiden kotipaikan siirtoa koskevat materiaali oikeudelliset (*substantial*) ja menettelyoikeudelliset (*procedural*) säännöt, joilla säänneltäisiin mm. myös kaupparekistereiden välistä yhteistyötä.

21. on vakuuttunut siitä, että etenkin yhtiöiden kotipaikan siirtämismahdollisuuden puuttuminen on käytännössä pääasiallinen este sille, että jäsenvaltiot ja alueet voisivat todella kilpailla yritysten sijoittumisesta parhaan toimintaympäristön avulla. Kotipaikan siirto on nykyisin yksinkertaisesti liian monimutkaista.

22. myöntää, että kaupparekistereiden yhteenliittäminen auttaa yrittäjiä saamaan taloudellisen toimintansa puitteissa tietoa

kumppaneistaan, ja se on siis joka tapauksessa sinällään tervetullut. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää kuitenkin, että kaupparekistereiden yhdistetty järjestelmä on käytännössä yhteinen hakujärjestelmä standardisoituine tietoineen ja että rekisteritietojen oikeellisuus on taattu. Lisäksi rekistereiden sisältöä olisi pyrittävä yhtenäistämään.

23. toteaa, että vihreässä kirjassa esitetty hallinnointisopimus ei vaikuta sopivalta välineeltä verkoston luomiseksi. Kun tavoitteena on, että jokaisen jäsenvaltion kaupparekisteristä voi saada standardisoidulla tavalla standardisoitua tietoa, niin tulevaa järjestelmää tulisi säännellä esimerkiksi yhtiöoikeusdirektiiviä (ns. julkisuusdirektiiviä) tarkistamalla tai muulla tavoin.

24. lisää, että ennemminkin tulisi pyrkiä siihen, että kuka tahansa voi hankkia internetissä – mikäli mahdollista maksuttomasti tai huokeasti – tulevan järjestelmän kautta rajatylittävää tietoa sekä myös jäsenvaltion sisäisten kaupparekistereiden tietoa, sillä käytännössä järjestelmän kustannukset on jo katettu kyseisen tiedon kokoamisen yhteydessä valtiolle kerätyillä maksuilla, eikä julkisen vallan tulisi kaupata julkisia tietoja. Muuten tulevan direktiivin varjolla aletaan kilpailla olemassa olevien konsulttipalveluita tarjoavien yritysten kanssa.

25. pitää avoimuusdirektiivin tietojen verkottamista aiheellisena. Näin ollen vastaavien sääntöjen laatimiseksi tulisi harkita ennemminkin direktiiviä tai jopa asetusta.

26. muistuttaa, että yhteisen kaupparekisterin puuttuminen ei ole todellisuudessa ollut tähän asti merkittävä este rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle. Asianmukaisten (esimerkiksi *Viron*, Suomen ja Portugalin välillä käytössä olevien) sähköisten ratkaisujen avulla on jo nyt mahdollista tehdä laajaa yhteistyötä: kaupparekistereihin liittyviä toimia on mahdollista toteuttaa sähköisesti toisessa jäsenvaltiossa omasta jäsenvaltiosta poistumatta.

27. korostaa, että jos rajatylittävälle yhtiöoikeudelliselle toiminnalle on olemassa este, niin se on ennemminkin yleiseurooppalaisen sähköisen tunnistusvälineen, esimerkiksi EU:n sähköisen henkilökortin, puuttuminen, sillä se mahdollistaisi sähköisen allekirjoituksen laillistamisen ja sen vastavuoroisen tunnustamisen. Yleiseurooppalainen sähköinen tunnistusväline olisi kaupparekistereiden yhteenliittämisen tärkeimpiä lähtökohtia, ja myös sen luomista tulisi kiirehtiä.

28. esittää lopuksi, että kaikkien aloitteiden on oltava toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteiden sekä paremman sääntelyn periaatteen mukaisia.

Bryssel 9. kesäkuuta 2010

Alueiden komitean
puheenjohtaja
Mercedes BRESSO